

Alltid beredt!

Lesetekster: Job 28, 20 - 28 og Kol 1, 9 - 14

Evangelietekst: **Matteus-evangeliet kapittel 25, vers 1-13**

Forberedelse:

Les alle tre tekstene høyt sammen. Les så evangelieteksten stille hver for dere. Ta en runde og nevnt en ting dere la spesielt merke til, noe som gjorde spesielt inntrykk.

Spørsmål til samtale:

- Hva er den røde tråden i de tre tekstene denne søndagen?
- Ofte hører vi samme tekst på ulike måter. Noen hører dagens tekster og reagerer med frykt og uro. Andre hører de samme tekstene og får håp. Hva hører dere?
- Hvorfor er Jesu ord om en kommende dom vanskelig å innordne i mange menneskers bilde av Gud?
- Hvilke bilder har dere selv av dommen?
- Hvordan er det mulig å være forberedt på døden?
- Hva tror dere det betyr å ha olje på lampen?
- Hva kjennetegner en brennende tro?

Bønn:

Hellige Gud, du som bor i det høye og hellige og hos den som er knust og nedbøyd i ånden, vi ber deg: Gjør oss våkne og beredt, så alltid arbeider for Guds rikes sak i verden og gjenkjenner deg i alle som lider. Hjelp oss å gjøre opp vår sak her i verden og leve i din nåde. Se i nåde til oss på dommens dag, så vi kan gå sammen med Jesus inn til festen og gleden i ditt rike. Amen..

Sammendrag:

Jesus vil vise oss at vi har noe bedre i vente; en himmelsk bryllupsfest som han har gjort i stand for alle som vil. Og den festen må vi for all del ikke gå glipp av. Vær derfor alltid beredt til å ta imot himmelens Herre, når han kommer. Unnamanøvrering, likegyldighet eller fortrenning er ingen løsning i møte med dommens dag, da kan du risikere å gå glipp av festen. Jesus advarer alvorlig og brutalt, fordi han ikke har råd til å miste noen! Han har ikke råd til å miste deg.

Frelsens mulighet er åpen for alle, hvis vi bare vil lytte til Jesu veiledning og følge den i våre liv, mens det ennå er tid. Jesus ber oss om:

1. *Å være forberedt, dvs. gjør opp din sak i dag!*
2. *Å være brennende, dvs. arbeid jevn og trutt for Guds sak i verden.*
3. *Å gå sammen med Jesus – gjennom livet og gjennom døden.*

For de som ønsker å dykke dypere i tematikken, her følger hele Olavs preken:

Behold gaffelen..

Da legen gav henne beskjed om at hun hadde maks tre måneder igjen å leve, bestemte hun seg umiddelbart for å ordne alle detaljene rundt sin egen begravelse. Sammen med presten i hennes lokale kirke gikk hun gjennom hvilke sanger som skulle synges, hvilke tekster som skulle leses og hvilke klær hun ville ha på seg. ”Og så er det noe som er veldig viktig for meg. Jeg vil begraves med en gaffel i hånden”, sa hun. Presten kunne ikke skjule sin forbauselse. ”En gaffel? Hvorfor det?” ”La meg forklare,” sa hun med et smil. ”Jeg har vært i mange slags middagsselskap i mitt liv, og jeg har alltid likt best de gangene verten har sagt ”Du kan beholde gaffelen!” For da visste jeg at noe enda bedre var i vente. Ikke bare is eller pudding, men noe skikkelig fint – en pai eller noe sånt. Jeg vil at folk skal titte på meg der jeg ligger i kista mi med en gaffel i hånden. Da vil de spørre: ”Hva er poenget med gaffelen?” Og da skal du fortelle dem det jeg har sagt. Og så hilser du dem alle og ber dem óg å beholde gaflene sine. For vi har noe mye bedre i vente..”

*Vi har noe bedre i vente;
en himmelsk bryllupsfest
som Jesus har gjort i stand
for alle som vil.*

Vi har noe bedre i vente

Vi har noe bedre i vente. Det er det som er for denne prekenen og for mange av tekstene i perioden vi nå er inne i, tiden rett før advent.

Jesus vil vise oss at vi har noe bedre i vente; en himmelsk bryllupsfest som han har gjort i stand for alle som vil. Og den festen må vi for all del ikke gå glipp av, når Jesus kommer igjen ved tidens ende som herskeren over alle ting.

Utfordringen er derfor (som speidernes motto): Vær **alltid beredt** til å ta imot himmelens Herre når han kommer, slik at du også får bli med på festen!

Kom, kommer og skal komme

Nå kan det være at du synes dette høres litt rart ut. Har ikke Jesus kommet for lenge siden og dratt igjen?

Vel, svaret er at når vi er samlet til gudstjeneste i Hånes i dag, så er det tre grunner til det:

1. For det første, fordi Gud i Jesus Kristus kom til verden for ca 2000 år siden og gjennom sitt liv, sin død og sin oppstandelse åpnet veien tilbake til Gud for alle som tror på hans navn.
2. For det andre, fordi Jesus Kristus lever fremdeles og kommer til oss i dag ved Den Hellige Ånd for å trøste, styrke og lede alle sine barn.
3. Og for det tredje, fordi Jesus Kristus én gang på den ytterste dag skal komme igjen som Kongen over alle ting – for å rydde opp i alt som er gått galt i denne verden – og tørke bort hver tåre...

*"Kjære Jesus, kan du ikke komme snart?
Jeg trenger deg nå."*

Det er mange som lengter etter den dagen. Kanskje flere enn vi skulle tro. For det er mange iblant oss som klamrer seg til håpet om at en dag skal Jesus komme igjen og rydde opp. Det er mange som trenger å vite at de ikke evig må leve med mobbing, ydmykelser og urettferdighet. For det siste ordet er ennå ikke sagt. Guds siste Ord til denne verden er ennå ikke sagt – men det skal være et oppgjør med alt det onde – og en oppreisning av alt det gode...

Jeg har jobbet mye med konfirmanter gjennom de siste årene. Det er utrolig flott! Og noe av det sterkeste som jeg har opplevd med dem er å lese deres bønner til samtalegudstjenesten eller andre konfirmantgudstjenester. Noen er selvfølgelig bare fleipete ment, men de aller fleste gir så tydelig uttrykk for ungdommers håp og lengsel. Jeg glemmer aldri den lille jenta som skrev: "Kjære Jesus, kan du ikke komme snart? Jeg trenger deg nå."

Fortapelsens fare

Lignelsen om brudepikene handler om Jesu gjenkomst på den ytterste dag og oppfordrer oss til å være beredt. For å være helt ærlig, så liker jeg ikke denne teksten så godt. Den er så brutalt alvorlig. Den viser med dramatisk tydelighet at det går an for oss å gå glipp av himmelfesten. Det går an å bli låst ute fra himmelriket. Det kirken kaller for fortapelsens fare.

Og da kjenner jeg på at det er fristende å lukke øynene for faren og Alvoret, eller å lete etter en mulighet til å skli unna det ubehagelige. Er det ikke bedre å skyve det foran seg eller unngå det, så lenge jeg kan i hvert fall, og håpe på det beste?

Nei, dessverre. Og det er nettopp det Jesus vil si gjennom denne lignelsen. Unna-manøvrering, likegyldighet eller fortrenkning er ingen løsning i møte med dommens dag. Det var metoden til fem av brudepikene – og det er derfor Jesus kaller dem uforstandige. Fordi de ikke brukte tiden de hadde fått. Fordi de ikke forberedte seg på brudgommens komme. I stedet skjov de det foran seg og håpte på det beste. Og derfor kom de til slutt for sent til bryllupsfesten og gikk glipp av himmelgleden.

Frelsens mulighet

Dette ønsker ikke Jesus for deg. Dette ønsker ikke Jesus for noen. Jesus vil at alle skal få være med på festen og gleden i Guds rike. Det er derfor han i dag vil riste av oss slike vrangforestillinger og vekke oss av vår likegyldighet. Han advarer så alvorlig og brutalt, fordi han ikke har råd til å miste noen! Han har ikke råd til å miste deg.

Unna-manøvrering, likegyldighet eller fortrenkning er ingen løsning i møte med dommens dag.

Han sier: ”Våk derfor, for dere vet ikke dagen eller timen.” Jesus ønsker å hjelpe oss, så vi allerede her og nå kan forberede oss, og ta de nødvendige forhåndsregler for evigheten.

Jesu ord er ikke ment som en trussel, selv om kanskje noen har trodde det. Jesu ord er en velment veiledning til alle som vil bli frelst. Og frelsens mulighet er ennå åpen for alle, hvis vi bare vil lytte til Jesu veiledning og følge den i våre liv, mens det ennå er tid.

Tre lærdommer

Hva er det så Jesu veiledning går ut på? Hvordan er det livet Jesus vil vi skal leve?

Jeg har funnet tre lærdommer fra lignelsen om brudepikene som jeg vil dele med dere.

1. Vær forberedt!

Jo, for det første: Vær forberedt.

Noe av det mest smertefulle jeg opplever som prest, er alle de gangene døden kommer inn i familier og hjem uten at de er forberedt. Når døden kommer som lyn fra klar himmel, og de pårørende sitter igjen i sjokk og vantro. ”Vi trodde jo ikke det skulle ende slik. Vi regnet jo med at det ennå var godt med tid. Vi som hadde så mye vi skulle ha gjort. Vi som hadde så mye vi skulle ha snakket om. Vi som hadde så mange planer for fremtiden. Vi var ikke forberedt på dette.”

*Ikke utsett det til i morgen.
Forbered deg – og gjør opp
din sak i dag!*

Utfordringen til oss er å være forberedt. Forberedt på å dø, for ingen av oss har fått noen garantier for hvor lenge våre jordiske liv vil vare. Men viktigere enn å være forberedt på å dø, er å være forberedt på å møte Jesus Kristus etter døden. Og da holder det ikke bare å møte opp. Det krever også at vi gjennom livet forbereder oss på evigheten ved å la Jesus virke i oss og gjennom oss. Også de uforstandige

brudepikene i lignelsen hadde møtt opp for å ta imot brudgommen. De var der og trippet og ventet med glede. Men da han til slutt kom, brått og uventet midt på natten, så ble det avslørt at de likevel ikke hadde forberedt seg godt nok. De hadde ikke olje til lampene sine. De hadde ikke lys til å ta imot brudgommen med.

På begynnelsen av 90-tallet hadde bistands- og fredsarbeideren Petter Skauen med seg til Norge den fattige indianeren Lopez. Han gjorde et sterkt inntrykk på alle han møtte, meg inkludert. Petter Skauen sa selv at ”Lopez er det viseste mennesket jeg noen gang har møtt.” I sitt hjemland, Guatemala, var Lopez forfulgt og i daglig fare for sitt liv. Kontinuerlig ble han jaktet på av de rike i landet som regnet han som truende og opprørsk. Han visste med andre ord hva det ville si å holde seg rede. Han måtte leve fra hånd til munn, og livnærte seg av det lille jorda ga ham. Midt i dette enkle og farefulle livet, hadde Lopez en levende, tillitsfull og barnlig tro på Jesus Kristus. Det gav han en enorm styrke og visdom.

Kort etter oppholdet i Norge, døde Lopez. Men før han døde, så samlet han sine nærmeste rundt seg og fortalte dem trygg og glad at han var klar til å møte Gud. Alt var på plass i livet. Alt var på plass i døden. Med begge deler var han fortrolig. Og to dager etterpå døde han fredfullt i troen på Jesus.

Dette er å være forberedt, tror jeg. Dette er det Jesus utfordrer oss til – å sørge for å ha alle de viktige tingene på plass i livet og på rett plass i forhold til døden og dommens dag. Har du noe uoppgjort med noen, din ektefelle, med familien, naboer eller kolleger, så snakk ut om det og gjør opp. Har du noe uoppgjort med Gud, så bekjenn det som tynger for Gud og be om tilgivelse for Jesu skyld. Ikke utsett det til i morgen. Forbered deg – og gjør opp din sak i dag!

2. Vær brennende

Vær forberedt. Det er det første. Det andre er: Vær brennende.

De fem kloke brudepikene sørget for at lampene deres alltid kunne brenne. De passet på så de ikke skulle slokne. Derfor fylte de stadig på lampene med olje fra kannene sine. På samme måte utfordrer Jesus oss til å holde vår tro levende, varm og brennende.

Hva er så kjennetegnet på en brennende tro?

Jeg leste en gang om en nordmann på reise i et land i Afrika. Han hadde ikke noe bestemt reisemål, så han vandret litt tilfeldig rundt. Men til sin store overraskelse – så oppdaget han at overalt hvor han kom, så ble han mottatt med vennlighet og gjestfrihet. Alle inviterte ham inn og tilbød han noe å spise. Han undret seg lenge over dette, men så fikk han vite at i det landet så var det en utbredt overtro om at Jesus kunne komme forkledd som en fremmed – for å prøve en familie og se hvordan det stod til med deres tro. Derfor hjalp de hver fremmed de møtte – for det kunne jo være Jesus som stod foran dem.

*En brennende tro arbeider jevnt
og trutt for Guds sak i verden,
mens vi venter på Jesu komme.*

Slik var deres overtro. Men den kristne tro sier at vi i hvert eneste menneske vi møter, fremmed eller kjent, står ansikt til ansikt med Jesus Kristus. Og kjennetegnet på en brennende tro på Jesus er nettopp at vi møter alle våre medmennesker med kjærighet og omsorg, og deler med alle det vi har fått, både vår rikdom og vår tro. For dette er gaver som

kan redde liv. Dette er gaver som kan sette hjerter i brann. Dette er gaver som vi ikke skal holde for oss selv.

”Det er bedre å tenne et lys – enn å forbanne mørket,” heter et gammelt visdomsord. En brennende tro arbeider nettopp som lystener i verdens mørke. En brennende tro arbeider jevnt og trutt for Guds sak i verden, mens vi venter på Jesu komme. Slik våre misjonsorganisasjoner gjør. Slik våre bistandsorganisasjoner gjør. Slik vi alle kan være med å gjøre – i våre hjem, i våre nabolag, på våre arbeidsplasser..

3. Gå sammen med Jesus

Vær forberedt. Vær brennende. Det var det andre. Det tredje er: Gå sammen med Jesus.

De fem kloke brudepikene var tilstede da brudgommen kom. De ble med i hans følge og fulgte med ham inn til festen. Men de fem uforstandige brudepikene var ikke tilstede da brudgommen kom. De var et annet sted for å ordne med noe de hadde glemt å tenke på. Etterpå prøvde de å komme seg inn i huset alene, men det gikk ikke. For den eneste veien inn til festen, er sammen med brudgommen. Derfor utfordrer Jesus oss til å alltid gå sammen med ham gjennom livet, og til sist også gjennom døden.

«Hemåt»

I mitt barndomshjem hang det et lite bilde på veggen som jeg har tenkt mye på. Et enkelt lite blått bilde som jeg tror viser hva det vil si å gå sammen med Jesus i denne verden.

*De kjenner veien
og de vet at de er
på vei hjemover.*

Bildet heter ”Hemåt” – hjemover på norsk. Det viser to småjenter – kanskje en 7-8 år gamle som tusler hånd i hånd langs en sti gjennom skogen. Det er en sommerdag. Solen steker fra en blå himmel og fuglene kvitrer rundt dem. Gresset står frodig og grønt og trærne vaier sakte i vinden. Den eldste jenta har en fletta kurv på armen – og kurven er full av rødkløver og prestekrager. De har det ikke travelt – de tar seg god tid til å nyte dagen og naturen. Stien som de går på, forsvinner ut av syne et stykke foran dem rundt en sving, men småjentene er ikke redde av den grunn – for de kjenner veien og de vet at de er på vei hjemover...

Slik tror jeg Jesus ønsker at vi skal få leve i denne verden. Ikke i konstant frykt for det som skal komme. Heller ikke med skylapper og likegyldighet.

Nei, Jesus tilbyr oss i dag det gode livet i denne verden og i den neste.

- Et liv fri fra bekymringer – fordi vår sak med Gud og mennesker er gjort opp.
- Et liv med mening – fordi vi får arbeide for Guds sak i verden og dele Guds gaver med hverandre, mens vi venter.
- Et liv i fellesskap – fordi Jesus går med oss – selv om vi ikke alltid kan se ham. Men vi vet at rundt svingen der fremme – har vi noe bedre i vente – der har han gjort i stand et hjemmelhjem og en evig bryllupsfest for alle som ønsker å høre ham til.